Ragnas hage

ÅRSPLAN 2017-2019

VELKOMMEN TIL RAGNAS HAGE

Vi ser frem til et nytt og spennende år for store og små i barnehagen vår.

Ragnas hage drives etter Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagen. Årsplanen gir informasjon om de overordnede målene i barnehagen og våre tiltak for å nå disse.

1. august 2017 kom ny Rammeplan for barnehagen ut, og vi har implementert denne i vår nye Årsplan.

De ansatte i barnehagen skal benytte Årsplanen som et arbeidsdokument.

I tillegg til denne Årsplanen vil hver enkelt avdeling lage en mer detaljert Avdelingsplan som beskriver hvordan de konkret arbeider med tiltakene som er fastsatt i Årsplanen.

Foresatte skal gjennom planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene, de overordnede målene og den praksis som utøves i barnehagen.

Barnehagens Årsplan ble fastsatt av SU (Samarbeidsutvalget) 20. september 2017.

Med vennlig hilsen
Linda D. Fraurud
Styrer

INNHOLD

VELKOMMEN	2
OM RAGNAS HAGE	6
VISJON & VERDIGRUNNLAG	10
BARNEHAGENS FORMÅL & INNHOLD	14
OVERGANGER	26
HOVEDSATSNINGSOMRÅDE NATUR OG NÆRMILJØ	33
PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING	41
PLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE	50
ÅRSKALENDER	60
PLANLEGGINGSDAGER	63

OM RAGNAS HAGE

Ragnas hage er en privat 6 avdelings barnehage i Bydel Sagene. Barnehagen eies av Stiftelsen Ragna Ringdals dagsenter. Vi åpnet dørene 20. august 2007. Vi holder til i lyse, flotte lokaler på Torshov. Det er gode muligheter for kollektiv-transport, med både tog, T-bane, buss og trikk i nærheten. I tillegg til spennende og innholdsrike lokaler har vi også et stort og variert uteområde. Dette kan dere både se og lese mer om på våre hjemmesider.
Vi er 114 barn og 27 ansatte, inkludert styrer og deltidsstillinger.

Våre avdelinger er:

Lavendel	Småbarnsavdeling med 14 barn og 4 ansatte
Lilje	Småbarnsavdeling med 14 barn og 4 ansatte
Primula	Småbarnsavdeling med 14 barn og 4 ansatte
Petunia	Storbarnsavdeling med 24 barn og 4 ansatte
Soleie	Storbarnsavdeling med 24 barn og 4 ansatte
Mynte	Storbarnsavdeling med 24 barn og 4 ansatte

Vi bruker det nettbaserte kommunikasjonsverktøyet MyKid til intern kommunikasjon mellom foreldre, avdelinger og ansatte. Her legges det blant annet ut ukeplaner, bilder, nyhetsbrev m.m.

For mer generell informasjon om barnehagen viser vi til vår hjemmeside www.ragnashage.no

KONTAKT OSS

Foreldre i barnehagen kan kontakte oss via Mykid, og i tillegg kan vi nås på telefon og mail:

Styrer Linda D. Fraurud 22 04 05 70 / 930 87 666
E-post: linda@ragnashage.no eller post@ragnashage.no

Lavendel: 22 04 05 72 / 954 57 821 lavendel@ragnashage.no

Lilje: 22 04 05 73 / 954 56 768 lilje@ragnashage.no

Primula: 22 04 05 74 / 954 48 264 primula@ragnashage.no

Mynte: 22 04 05 75 / 954 58 960 mynte@ragnashage.no

Soleie: 22 04 05 76 / 954 61 620 soleie@ragnashage.no

Petunia: 22 04 05 77 / 954 50 461 petunia@ragnashage.no

VISJON OG VERDIGRUNNLAG

DEN GODE HVERDAGEN

Ragnas hage og Ragna Ringdals dagsenter har en felles visjon om å skape den gode hverdagen, og stikkord som læring, utvikling, vekst, lek, omsorg og opplevelser står sentralt.

Vårt hovedmål er at både barn, foreldre og ansatte skal føle at de er en del av denne hverdagen, og at det kan spire, gro og blomstre i Ragnas hage!
Vi ønsker å sette varige spor gjennom å skape et godt miljø med trygghet og omsorg, som gir plass til mye glede og kreativitet. Da blir hverdagen fylt av morsomme, spennende og lærerike opplevelser. Hverdagsmagi.

Barnehagen er en arena der vi møter mennesker som er ulike fra oss selv. Vi ønsker at barna skal møte en barnehageverden preget mangfold, likestilling, likeverd og gjensidig respekt. Vi i Ragnas hage skal sørge for at alle blir inkludert i fellesskapet og alle har lik rett til å bli ivaretatt som den de er.

Vi ønsker å gi barna et godt grunnlag for å møte verden.

> *Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Våre tanker

- Trygghet og omsorg
- Aktive og tilstedeværende voksne som bryr seg og tar barn på alvor
- Positive holdninger, gjensidig respekt og empati
- Mulighet til å være her og nå i leken
- Gode hverdager
- Tid og rom til å la kreativiteten blomstre
- Mulighet til å medvirke
- Voksne som ser barneperspektivet
- Utvikling, livsmestring og selvstendighet
- Relasjoner som styrker barns selvfølelse
- Godt samarbeid, kommunikasjon og samspill
- Trivsel, humor og glede
- Demokratiske prosesser i praksis

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. (Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)

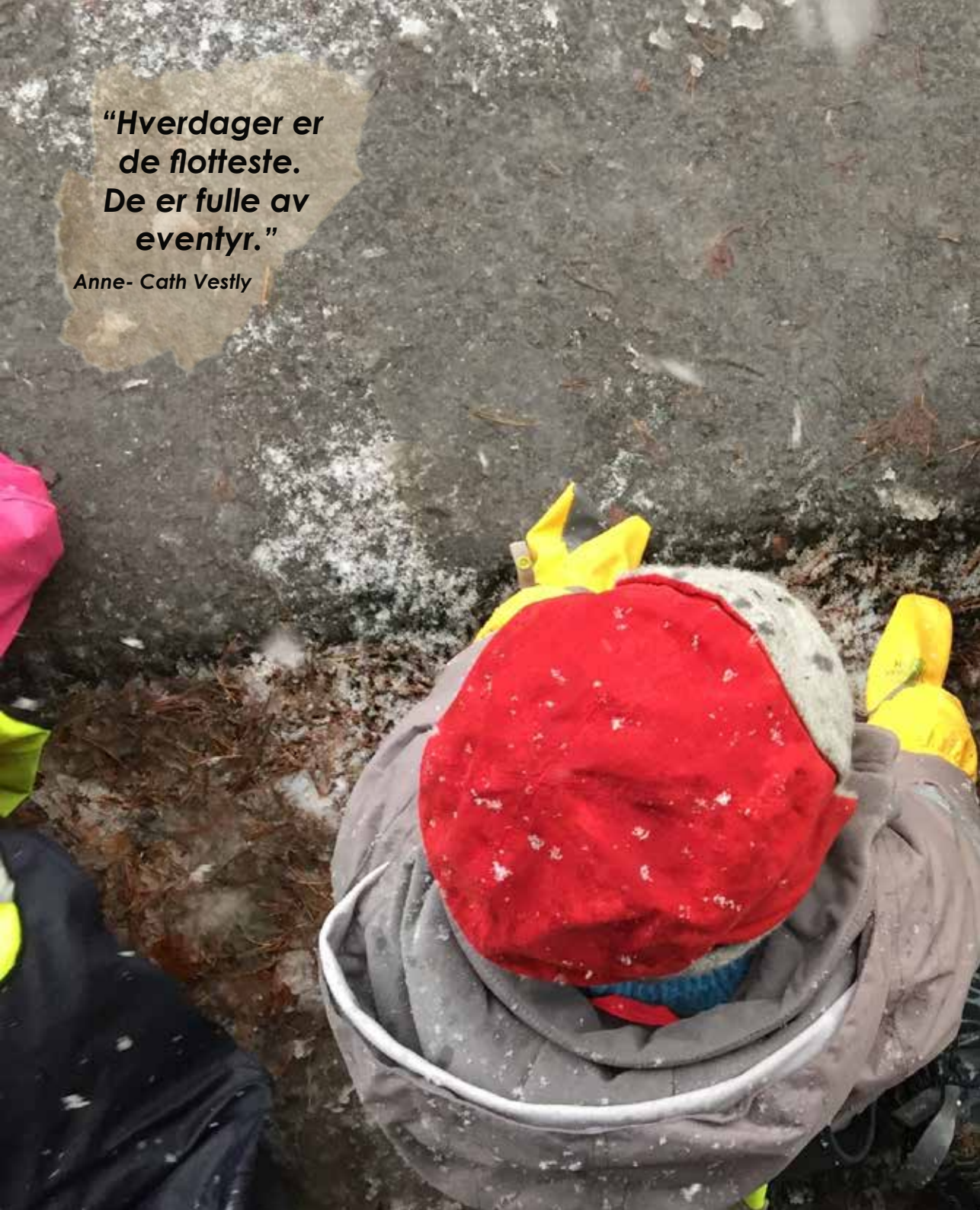
“Hverdager er de flotteste. De er fulle av eventyr.”
Anne- Cath Vestly

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.

De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

> *Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.*
> *(Barnehageloven §1. Formål)*

Trygghet og omsorg

> *Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Vi i Ragnas hage ønsker å møte alle barn med åpenhet, varme og interesse. Dette gjelder fra vårt første møte med familien og barnet, til det daglige samspillet og samværet med barna. Voksne skal være tilstede sammen med barna og være gode rollemodeller for hvordan vi er mot og med hverandre. Foreldre skal kunne være trygge på at barna deres har det godt og at barnas behov blir ivaretatt i løpet av dagen.

Våre tiltak

- Individuelle tilpasninger
- Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- Tilstedeværende voksne
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- Gode overgangsrutiner
- God informasjonsflyt mellom barnehagen og foreldrene
- God omsorg fra voksne generer god omsorg mellom barna
- Barna kan ta med overgangsobjekter hjemmefra (bamse, koseklut e.l.)

Lek og læring

> *Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Leken står sterkt i barnehagehverdagen. Barna har behov for og lyst til å leke. Vi i Ragnas hage skal legge til rette for dette, fysisk og organisatorisk. Leken stimulerer alle sider ved barnets utvikling, både språklig, sosialt, emosjonelt, kognitivt, moralsk og motorisk. Leken gir grunnlag for læring og utvikling av sosial kompetanse.

Våre tiltak

- Verne om og sette av tid til lek i hverdagen
- Støtte, inspirere og oppmuntre barn i lek
- Se, bekrefte og anerkjenne barna
- Aktive voksne både ute, inne og på tur
- Ha det gøy!
- Lekegrupper
- Samarbeid på tvers av avdelinger
- Skape soner som innbyr til lek
- Veilede barna
- La leken være et mål i seg selv

Danning

> *Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Danning er forming av menneskets personlighet, oppførsel og moralske holdninger. Gjennom deltakelse og tilstedeværelse i barnehagen lærer barna om våre felles verdier og normer. Personalet skal jobbe med å støtte barnas i deres utvikling av forståelsen av hvordan enkeltindividet, gruppen og samfunnet sammen utgjør den verden vi lever i. Samspill, dialog, lek og utforsking skal prege personalets tilnærming til barnet og barnegruppen.

Våre tiltak

- Tilstedeværende voksne
- Være anerkjennende og inkluderende
- Lytte til barna, undre seg sammen, ta seg tid, ha tålmodighet
- Veilede barna og hverandre
- Være en tydelig, rettferdig og profesjonell voksen
- Være gode rollemodeller

Barns medvirkning

> *Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barne-konvensjon art. 12 nr. 1.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Barna har rett til medvirkning tilpasset sin alder og sine forutsetninger. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av hverdagen i Ragnas hage. Personalet må være lydhøre for barnas mange uttrykksmåter slik at alle barn skal få erfare at de har innflytelse på sin hverdag.

Våre tiltak

- Skape tid og rom for barns medvirkning
- Være engasjerte voksne
- Observere hva barna er opptatt av
- La barna være med i det daglige arbeidet
- Gi barna reelle valgmuligheter
- La alle barna erfaring med å påvirke sin hverdag
- Lytte til alle barn, også de som ikke bruker talespråk

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne,

(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)

Å være venner og leke sammen med andre barn er en viktig dimensjon i barns liv. I Ragnas hage ønsker vi å legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barna vil lære om balansen mellom egne behov og andres behov. Personalet må være tilstede for å veilede og støtte barna i leken.

Våre tiltak

- Gi ros og gode tilbakemeldinger ved positivt samspill
- Gi barna felles opplevelser som de kan bruke i sitt sosiale samspill med andre barn
- Lære barna å inkludere hverandre og vise at alle har en viktig plass i gruppa
- Sette av rom og tid, og legge til rette for lek og vennskap
- Anerkjenne barnas reaksjon
- Være veiledende voksne i konfliktsituasjoner mellom barn

Livsmestring og helse

> *Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Ragnas hage skal være et sted der barna får utfordringer i trygge rammer. Dette gjelder så vel motorisk, sosialt som kognitivt. Vi ønsker at barn i Ragnas hage skal trives, gleder seg, mestre og lære hver dag.

Barna får to måltider hver dag i barnehagen. Vi ønsker å gi barna gode matopplevelser, ulike smakserfaringer og variert kosthold. Fokuset ved måltidet er matglede. De holdninger og vaner barna har med seg fra barnehagen tar de med seg videre i livet. Derfor er det viktig å legge til rette for et miljø der fysisk og psykisk helse blir ivaretatt.

Våre tiltak

- Anerkjenne barna og deres følelser
- Tilpasse aktiviteter til alder og forutsetninger
- La barna få mestringsopplevelser
- Oppmuntre og hjelpe barna til å bli selvstendige
- Egen handlingsplan mot mobbing
- Tilrettelegge for hvilestund ved behov
- Barnehagen serverer to måltider hver dag
- Fokus på hygiene og god håndvask
- Satsningsområde Natur og nærmiljø, med naturen som kilde til både fysisk og psykisk helse

Foreldrenes medvirkning og samarbeid med barnas hjem

> *Vi skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. (Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

I det daglige møte mellom hjem og barnehagen legges det viktigste grunnlaget for et godt samarbeid. Der skjer den meste av informasjonsutvekslingen. I tillegg har vi foreldresamtaler og foreldremøter der foreldre og ansatte kan samarbeide rundt barna. For at foreldre skal kunne medvirke må barnehagen være lydhøre for foreldres initiativ og meninger. Alle barnehager skal også ha et Foreldreråd, Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) og et Samarbeidsutvalg (SU).

Våre tiltak

- Bestrebe å møte alle barn og foresatte ved henting og levering for utveksling av informasjon
- Foresatte velger representanter til foreldreutvalg, FAU og SU
- Oppstartssamtale for nye foresatte
- Alle foresatte får tilbud om minst to foreldresamtaler hvert år
- Arrangere minst to foreldremøter hvert år
- Invitere til foreldrekaffe e.l. flere ganger hvert år
- FAU arrangerer juletrefest i januar og sommerfest i juni hvert år
- Årlige brukerundersøkelser
- Oppfordre foreldre til å komme med innspill og tilbakemeldinger

NOTATER

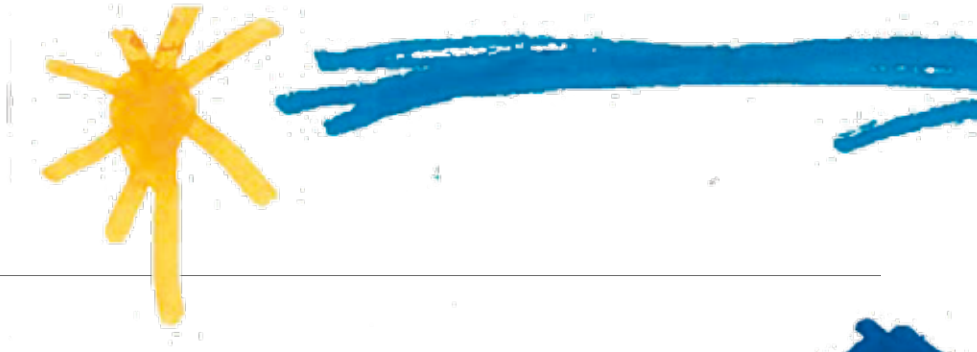

"Lotta, du får ikke prate når store mennesker prater, du får vente til de har sluttet.»
«Håhå!», sa Lotta, «Det har jeg nok forsøkt, men det går ikke. For de slutter jo aldri!!»
Lotta fra Bråkmakergata
(Astrid Lindgren)

OVERGANGER

Tilvenning

> *Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Når barnet begynner i barnehage starter en ny tid for hele familien. Barnet skal nå inn på en ny og ukjent arena der det skal få opplevelser, knytte kontakter og utvikle seg utenfor hjemmet. Både for barnet selv, og for foreldrene kan dette være en stor overgang. Det kan ta tid før barnet slår seg til ro i sin nye hverdag. God informasjon og individuell tilrettelegging gjør tilvenningen lettere for det enkelte barn. En forventningsavklaring mellom nye foreldre og barnehagen kan hjelpe til med å forstå hverandres ønsker i starten. Personalets oppgave er å ønske familien velkommen, og sørge for at foreldre og barn føler seg trygge.

Våre tiltak

- Minst tre dager med tilvenning
- Et eget informasjonshefte sendes ut før oppstart
- Individuell tilpasning
- En egen kontaktperson
- Tett samarbeid og kontakt med foreldre
- God informasjonsutveksling
- Oppstartsamtale i forbindelse med tilvenning
- Oppstartsdatoer spres utover, for å ha god tid til hvert enkelt barn og unngå at mange starter samtidig
- Mulighet for besøk av nye barn og foreldre før oppstart
- Tilgang til MyKid før oppstart

Overgang fra småbarns- til storbarnsavdeling

Vi har en naturlig overflytting fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling etter hver sommerferie. De største barna har gått over til skolen og avdelingene har da ledig kapasitet. Det hender vi får ledig plass på storbarnsavdeling mellom nyttår og sommeren også, og da vurderer styrer i samarbeid med pedagogisk leder og foreldre om det kan være aktuelt med en tidligere overflytting for enkeltbarn. I løpet av tiden på småbarnsavdeling er det mange små skritt mot selvstendighet og sosialisering. De voksnes oppgave blir å hjelpe barnet til å klare mest mulig selv. Det siste året jobber vi spesielt med at barna skal bli selvstendig i av- og påkledningssituasjoner, trene på å gå på do, bruke språket for å uttrykke seg, lytte til andre, vente på tur, leke sammen og gå selv på turer i stedet for å sitte i vogn. Barna er ulike i forhold til mestringsnivå, og hvilken motivasjon de har til å bli mer selvstendig. Uansett mestringsnivå, ønsker vi å skape positive forventninger hos barna til å begynne på ny avdeling.

Etter påske er det som regel klart hvilken avdeling barna skal begynne på, og vi lager da en besøksordning for at barna skal bli kjent med en ny avdeling.

Våre tiltak

- 3-årsklubb (de eldste på småbarnsavdelingen) i lokalene til storbarnsavdelingene
- Besøk på nye avdelinger
- Hent og bli kjent- dager. Foreldrene henter barna på deres nye avdelinger f før sommerferien
- Dra på felles turer sammen med storbarnsavdelingene
- Oppstartssamtale på ny avdeling
- Overgangssamtaler mellom avdelingene

Overgang fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. (Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)

Det siste året i barnehagen er et spennende år og barna gleder seg til å starte med førskolegruppe i september. De treffes minst en gang i uka, og det første de gjør er å velge navn på gruppa. Demokrati i praksis!

maxell

Allerede i slutten av september stiller gruppa med et eget kunstprosjekt under Elvelangs. I samarbeid med en lokal kunstner lager barna lysinstallasjoner som blir satt opp langs Akerselva en av de siste torsdagene i september. Det pleier å være helt magisk! Våre hovedmålsetninger er å fremme selvstendighet, trigge nysgjerrighet og skape trygge barn. Oslostandarden for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skolen har vært en inspirasjonskilde for våre rutiner rundt denne overgangen. Det samme gjelder samarbeidet vi har med skoler i lokalmiljøet.

Våre tiltak

- Førskolegruppe hver uke
- Samle førskolebarna på tvers av avdelingene
- Informasjonsskriv sendes ut til alle foreldre i september
- Være med på Elvelangs
- Selvstendighetstrening
- La barna utføre arbeidsoppgaver på egen hånd
- Øve på turtaking
- Øve på å kunne ta imot felles beskjeder
- Venne seg til å lytte
- Stasjonsarbeid og ulike aktiviteter
- La barna få kjennskap til førmatematiske begrep (liten, stor, over, under, ved siden av osv.)
- Egen overnattingstur
- Foreldresamtale med fokus på overgangen til skole

RAGNAS
HAGE

"Hvis menneskene gikk barbent selv så husket de kanskje på at de ikke skulle hive fra seg flasker alle steder." Anne-Cath Vestly

HOVEDSATSNINGSOMRÅDE

NATUR OG NÆRMILJØ

Med utgangspunkt i personalets interesser og kompetanse har vi valgt Natur og nærmiljø som vårt hovedsatsningsområde.

Både personal og barn har stor glede av å være på tur ute i naturen. Vi bruker kollektivtransport til å ta oss ut i skogen og ut til sjøen. Vårt eget nærmiljø har også mange fine turmål. Og til å være en barnehage beliggende midt i Oslo, har vi et variert og stort uteområde som vi bruker hele året. For barna vil det være en naturlig progresjon og utvidelse av turmål og opplevelser etterhvert som de blir eldre. Barnehagens eget område med skråninger, trær og insekter kan gi gode nok utfordringer og opplevelser for de minste barna. Etterhvert som barna blir eldre tilegner de seg kjennskap og forståelse for samspillet i naturen og samfunnet forøvrig. Turene går da også til steder lengre unna barnehagen.

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.
(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)

Mål

- Barnehagen skal bidra til at barna opplever glede ved å ferdes i naturen og får grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen.
- Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med og deltar i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet.

Våre tanker

- La barna få oppleve naturen og undring over naturens mangfold
- Gi erfaringer med, og kunnskaper om, dyr og vekster
- La barna få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring
- Ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- Stimulere til videreutvikling av begrepsforståelse og et variert ordforråd
- Bruke naturen som kilde til fysisk og psykisk helse

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av natur-opplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring.
(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)

Personalet tar utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, interesser og forutsetninger for å jobbe for å jobbe med dette temaet. Vi vil stimulere barna til å oppleve med alle sanser, iaktta og undre seg over fenomener i naturen og teknologien. Vi vil i tale og handling fremme en forståelse for bærekraftig utvikling og velge litteratur og aktiviteter som bygger opp om det.

Våre tiltak

- «Tur på tvers»
- Turer tilpasset barnas motoriske utvikling
- Turer i nabolaget, skogen, ved sjøen med mer
- Benytte oss av vår egen bålplass og bålhytte i barnehagen
- Egen lavvo i Solemskogen
- Lage mat ute
- Såing i plantekasser og drivhus
- Årlig miljøvernuke
- Ruskenaksjon
- Respektere og ta vare på naturen, og ikke forsøple
- Kildesortering
- Matsøppelet sendes til et lite småbruk i Maridalen
- Prøve å reparere ting som er ødelagt i stedet for å kaste
- Gjenbruk
- Skiskole i januar/februar for de eldste barna
- Felles aktivitetsdager ute, blant annet Bjørkesprettdagen og Polardagen
- Samarbeid med lokal kunstner rundt prosjekt Elvelangs
- Synge julesanger for brukerne ved Ragna Ringdals dagsenter
- Klekke kyllinger før påske

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det.

(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)

Tur på tvers

«Tur på tvers» er turgrupper organisert på tvers av avdelingene. På onsdager drar 2-3 barn fra hver småbarnsavdeling og tre voksne på tur sammen. Barna starter på Tur på tvers fra høsten det året de fyller 2 år.

Fra hver storbarnsavdeling går 3-4 barn og en voksen, til sammen 9-12 barn og 3 voksne. Førskolebarna er ikke med på Tur på tvers. De har et eget turopplegg.
De samme Tur på tvers gruppene drar på tur tre onsdager etter hverandre. Turene går til steder som Solemskogen, Kringlevann, Vækerøstranda og vårt eget nærmiljø.
Bakgrunnen for at vi velger å ha gruppene på tvers av avdelingene er for å skape gode og kanskje nye relasjoner, og bidra til et tetter samarbeid. Barna har på denne måten mulighet til å knytte flere bånd, med flere barn. Det samme gjelder relasjoner til de voksne. Barna blir kjent med og kan føle seg trygg med andre voksne enn de på egen avdeling.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)

Våre planer skal sørge for kontinuitet og progresjon for barnegruppa og enkeltbarn. Planene skal være basert på observasjoner, refleksjoner og vurderinger av barnas trivsel og allsidig utvikling. For å lære av vår egen praksis må vi underveis vurdere jobben vi gjør slik at alle barn får et tilbud i tråd med Barnehageloven og Rammeplanen. Personalets arbeid blir synliggjort gjennom dokumentasjon slik at barn, foreldre, myndigheter, eier, lokalmiljø og andre interesserte kan se hva barna i Ragnas hage opplever og lærer.

Våre tiltak

- Bruke avdelingsmøter, lederteam, personalmøter og planleggingsdager til å planlegge, dokumentere og vurdere
- Muntlig tilbakemelding til foresatte
- Barnesamtaler/barneintervju
- Ta imot innspill fra foreldre, både i hverdagen på foreldremøter og foreldres amtaler
- Gjennomføre brukerundersøkelser årlig
- Årsplaner og avdelingsplaner
- MyKid
- Bilder
- Filming

Avdelingsplaner

Hver enkelt avdeling har ansvar for å utarbeide avdelingsplaner med utgangspunkt i Rammeplan for barnehager og de målene som er satt opp i denne årsplanen. Avdelingsplanen skal konkretisere hvordan avdeling vil jobbe med disse målene i sin barnegruppe.

Alle barna skal få et variert og alderstilpasset tilbud. De skal få god kjennskap til vårt hovedsatsningsområde og de forskjellige fagområdene.

Innhold

- Oversikt over barnegruppen
- Oversikt over de ansatte
- Tema for perioden
- Faglige begrunnelser
- Aktivitetsoversikt
- Hverdagen på avdelingen
- Satsningsområdet
- Merkedagene

Digital praksis

> *Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

IKT og digitale hjelpemidler er blitt en del av hverdagen til de fleste av oss nå, og slik vil det også være i fremtiden. Så også for barna. For oss i Ragnas hage er det aller viktigst med lek, sosial kompetanse og mellommenneskelig relasjoner, og vi tenker det er viktig at både barn og voksne lærer seg å bruke en digital dømmekraft. Vår digitale praksis skal være i tråd med disse tankene.

Våre tiltak

- Interne retningslinjer for bruk av nettbrett, smarttelefoner og datamaskiner, med og uten barn
- Aktive voksne
- Vurdere bruk av digitale hjelpemidler i det pedagogiske arbeidet
- Spill
- Høre på musikk og lydbok
- Ta bilder og se på bilder sammen med barna

- Hente relevant informasjon fra internett
- Mykid

Rommets betydning

Personalet i Ragnas hage startet høsten 2016 opp et prosjekt rundt rommets betydning. Vi ønsker å se nærmere på hvordan barnehagens rom er med på å forme vår pedagogiske virksomhet. Vi ønsker en større bevissthet rundt temaet, samt sikre at barnehagens rom er utformet i tråd med intensjonene i rammeplanen.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.

> *Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Vårt fokus

- Lek
- Pedagogisk dokumentasjon
- Medvirkning
- Estetikk

NOTATER

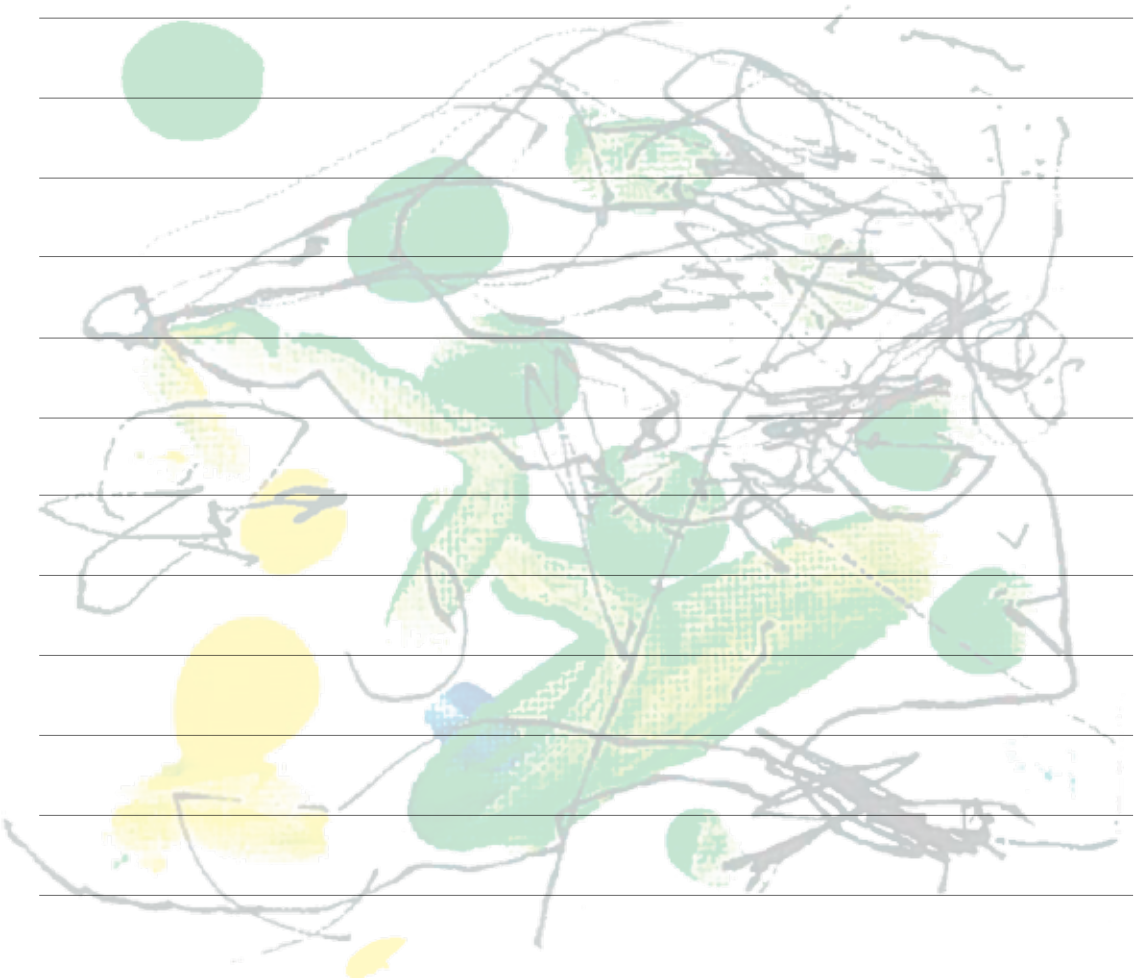

PLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE

Årsplanen gir et generelt innblikk i hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene fra Rammeplan for barnehagen. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter. Innenfor hvert fagområde vil vi tilrettelegge for progresjon som tilpasses barnas alder.

> *Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Kommunikasjon, språk og tekst

> *Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Dette fagområdet er en stor og viktig del av hverdagen og gjennomsyrer alt vi gjør. Vi jobber aktivt med språkstimulering gjennom å være bevisste på verbal og nonverbal kommunikasjon. Voksne skal bidra til å skape et variert språkmiljø, og støtte barna i hvordan uttrykke seg selv og motta budskap fra andre. For å utvikle et godt muntlig språk er både nonverbal og verbal kommunikasjon viktig. Gjennom samtale om opplevelser, tanker og følelser får barnet utviklet sitt språk. Tekst omfatter barnas opplevelser med både skriftlige og muntlige fortellinger, poesi, dikt, regler og sanger.

Våre tiltak

- Oppmuntre barna til å lytte til andre, og uttrykke sine behov og meninger
- Voksne setter ord på handlinger sammen med barna
- Tid til samtaler om opplevelser og følelser
- Tegn til tale brukes som støtte til språket
- Ved behov og med foreldrenes samtykke kartlegge barnets språk
- Støtte barna til å bruke språket til å løse konflikter og skape positive relasjoner i lek og samhandling
- La barna bli kjent med bøker, fortellinger, spill, sanger, rim og regler
- La barna møte symboler, bokstaver og tall i barnehagen
- Lekegrupper med fokus på språk
- Voksne skal være gode språkmodeller, lyttende og bevisst sitt eget kroppsspråk

Kropp, bevegelse, mat og helse

> *Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Barn er i en rivende motorisk utvikling i småbarnsalderen. Barna tilegner seg grunnleggende motoriske ferdigheter og fysiske egenskaper gjennom fysisk aktivitet. Barnehagen legger til rett for dette ved aktiv bruk av ute og innemiljø. Barn uttrykker seg mye gjennom kroppen, og lærer seg selv og verden rundt seg å kjenne gjennom kroppslig aktivitet. Barnas første kontakt med andre barn starter ofte med kroppslige signaler og aktiviteter. Det kroppslige uttrykket er viktig for utvikling av barns sosiale kompetanse.

Vårt satsningsområde Natur og nærmiljø, gir mange muligheter for dette fagområdet.

I Ragnas hage synes vi maten og måltidet er en viktig del av barnas hverdag. Derfor har vi fokus på matopplevelser og kosthold. Vi ønsker å gi barna gode matopplevelser, gi ulike smakserfaringer og et variert kosthold.

Våre tiltak

- La barna oppleve at kroppslig mestring gir positiv selvfølelse
- Tilrettelegge for daglig fysisk aktivitet, ute og inne
- Bruke Tårnrommet til varierte aktiviteter rundt bevegelse og kroppslig lek
- Turer hver uke for alle avdelinger
- Tur på tvers for barn mellom 2 – 5 år
- La barna få erfaringer med friluftsliv og uteliv gjennom alle årstider
- Ragnas hage arrangerer egen skiskole for de eldste barna
- Variert mattilbud med servering av to måltid om dagen
- Kjøkkenassistent 3 dager i uken
- Gi barna anledning til å delta i matlaging

Kunst, kultur og kreativitet

> *Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Gjennom dette fagområdet skal barna både oppleve mange ulike kunst og kulturuttrykk, samt få mulighet til å utfolde seg i egne estetiske uttrykk. Gjennom felles opplevelser med kunst og kultur skapes samhørighet. Voksne skal være bevisst sin rolle som kulturformidler.

Våre tiltak

- La barna få møte og prøve ut ulike uttrykksformer gjennom forming, musikk og drama
- Synliggjøre barnas estetiske uttrykk
- Tid til spontane og planlagte sangstunder og samlingsstunder
- Kor i aldersinndelte grupper fra barna er 2 år
- Oppmuntre barna til å utfolde seg gjennom estetiske uttrykk
- Gi rom for møter med egen kultur gjennom fortellinger, sanger, bøker og opplevelser som styrker kulturell identitet
- La barna bli kjent med at samene er Norges urbefolkning

Natur, miljø og teknologi

> *Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. (Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Hele året rundt gir naturen oss rike opplevelser. Ved å være ute året rundt får barna en forståelse for hva som skjer i naturen de ulike årstidene og opplevelser med sammenheng i naturen. Vi skal gi barna en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling. Barna er naturlig nysgjerrige og vitebegjærlige. Dette skal vi møte og bygge opp under i vår hverdag.

Våre tiltak

- Legge til rette for gode opplevelser ute i naturen
- Undring rundt årstidene
- Bestreber å være ute hver dag i all slags vær
- Lære om kildesortering ved daglig søppelsortering
- Være bevisste på gjenbruk i aktiviteter

Antall, rom og form

> *Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet.*
> *(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)*

Gjennom sin hverdag hjemme og i barnehagen vil barna tidlig utforske telling og sortering, rom og form og jakte på sammenhenger. Barnehagens oppgave er å stimulere og legge til rett for en utviklingen av den matematiske kompetansen. Utviklingen skjer gjennom lek, undring, eksperimentering og hverdagsaktiviteter.

Våre tiltak

- Resonnere og undre oss sammen med barna om ulikheter, likheter, størrelser, antall m.m.
- Gjennom lek og læring tilegne seg til matematiske begreper
- Utnytte hverdagssituasjoner til å telle sammen med barna
- Gi barna kjennskap til måleenheter og måleredskaper i hverdagen (for ek sempel ved matlaging)
- Spill, bøker, leker og formingsmateriell skal være tilgjengelig for barna
- Fokus på rommets betydning

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold.
(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)

Verdier som respekt, likeverd, solidaritet og nestekjærlighet står sterkt i den norske kulturen og i barnehagen. Vi skal veilede barna ut fra verdier og normer forankret i samfunnet vårt og med respekt og forståelse for at barna har med seg ulike verdier og normer hjemmefra. Vi skal møte barnas undringer over store og små spørsmål. De skal få erfare at grunnleggende spørsmål er viktige.

Våre tiltak

- Gi tid og rom til filosofering og undring i hverdagen
- Se enkeltbarn og tilrettelegge for gode samtaler
- Veilede barna i konfliktsituasjoner
- Ta i bruk bøker og bilder som beskriver følelser
- La barna møte de religiøse høytider som er representert i barnegruppa
- Markere samhørighet og fellesskap gjennom FN-dagen

Nærmiljø og samfunn

Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.
(Rammeplan for barnehagen, 01.08.2017)

Når barnet begynner i barnehage er det ofte det første møte med samfunnet utenfor hjemmet. Erfaring med møte i barnehagen er med på å skape tillit og nysgjerrighet til nye arenaer. I barnehagen deltar og oppdager barna nærmiljøet ved turer og ved å bruke lokalmiljøets tilbud.

Våre tiltak

- La barna få erfare det å høre til og være verdifulle for fellesskapet
- La barna få mulighet til å utforske og oppleve barnehagens nærmiljø
- Dra på ulike turer
- Benytte oss av lekeplasser, parker, bibliotek, teater m.m.
- La barna få kjennskap til samekulturen gjennom tur på tvers og markering av Samenes dag

ÅRSKALENDER

August

- Vi ønsker velkommen tilbake etter sommerferien
- Tilvenning for nye barn og foreldre

September

- Elvelangs for førskolegruppa
- Den-store-grønnsaks-spise-dagen

Oktober/november

- FN-dagen
- Brannvernuke

Desember

- Juleforberedelser og ulike aktiviteter
- Luciafeiring (foreldrene blir invitert)
- Nissefest
- Juleforestilling
- Julegudstjeneste (frivillig)

Januar/februar

- Polardagen
- Karneval
- Markering av Samenes dag

Mars/april

Påskeaktiviteter

Klekke kyllinger

Hanen Hasse på frierferd (vårt eget påskeskuespill)

Mai

Bjørkesprettdagen

Ruskenaksjon

Miljøuke

Fotografering

Brannvernuke

Tilvenning for barn som skal over på storbarnsavdeling

Juni

Musikkens dag

Tilvenning for barn som skal over på storbarnsavdeling

Sommerfest i regi av FAU

Overnattingstur for førskolegruppaJuli

Sommeraktiviteter

Sommerstengt i uke 29 og 30

PLANLEGGINGSDAGER

Barnehagen holder stengt disse dagene.

Torsdag 02.11.17

Fredag 03.11.17

Tirsdag 02.01.18

Tirsdag 03.04.18

Fredag 18.05.18

Torsdag 11.10.18

Fredag 12.10.18

Onsdag 02.01.19

Tirsdag 23.04.19

Fredag 31.05.19

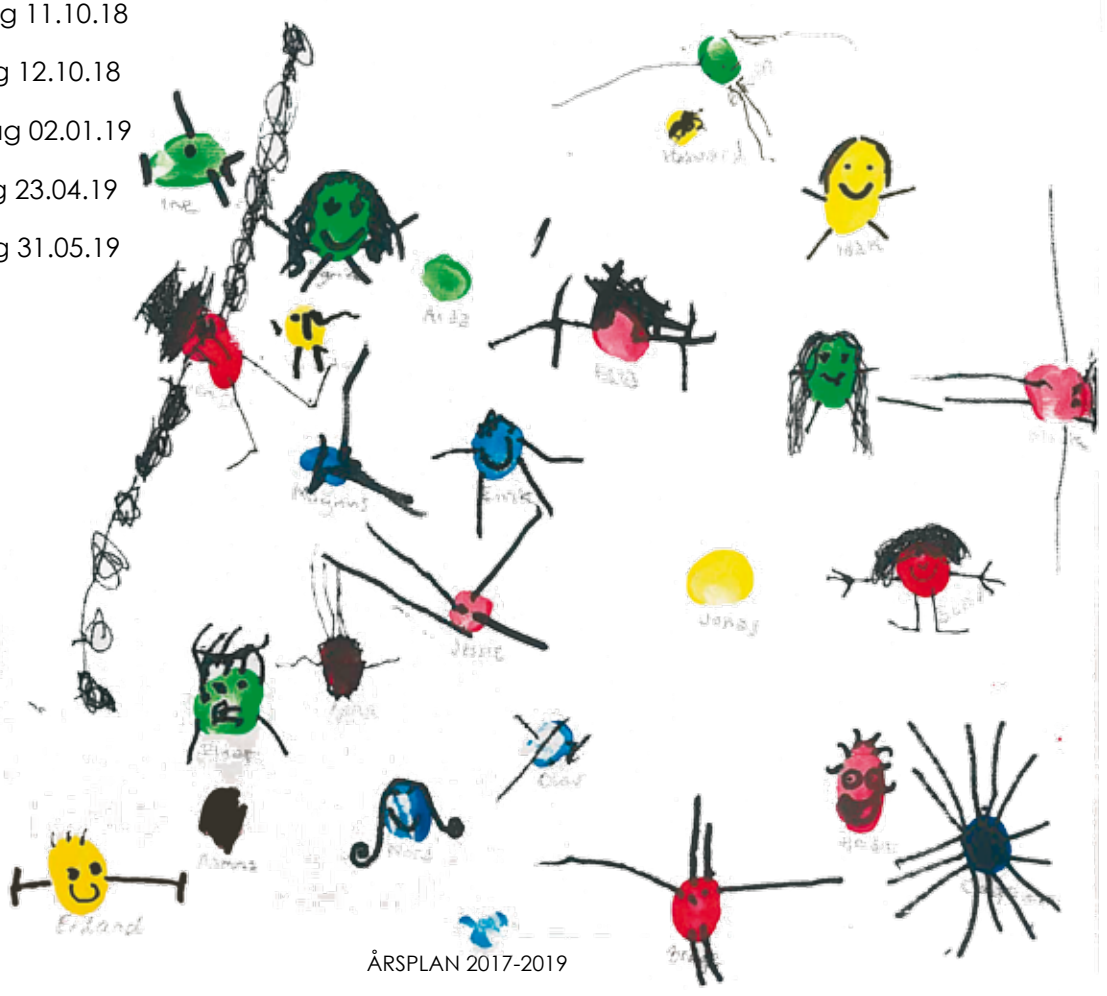

Ragnas Hage, Kyrre Greppsgate 13, 0481 OSLO
www.ragnashage.no

SLOW DESIGN STUDIO